

Vonnis

RECHTBANK ROTTERDAM

Sector civiel recht

Zaak-/rolnummer: 330030/KG ZA 09-463

Uitspraak: 28 juli 2009

VONNIS in kort geding in de zaak van:

Jan van den Noort,
wonende te Rotterdam,
eiser,
advocaat mr. M. Driessen,

- tegen -

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **OKRA Landschapsarchitecten B.V.**,
gevestigd te Utrecht,
gedaagde,
advocaat mr. G.J. van de Kamp;

en

de publiekrechtelijke rechtspersoon **Gemeente Rotterdam**,
zetelende te Rotterdam,
gedaagde,
advocaat: mr. R.A.L. Hanegraaf.

Partijen worden hierna aangeduid als "Van den Noort" respectievelijk "Okra" en "de gemeente".

1 Het verloop van het geding

De voorzieningenrechter heeft kennis genomen van de volgende stukken:

- dagvaardingen d.d. 8 juni 2009 en 9 juni 2009;
- pleitnotities en producties van mr. Driessen;
- pleitnotities en producties van mr. Van de Kamp;
- pleitnotities en producties van mr. Hanegraaf.

De raadslieden van partijen hebben de respectieve standpunten toegelicht ter zitting van 14 juli 2009.

2 De feiten

Als enerzijds gesteld en anderzijds niet of onvoldoende bestreden alsmede op grond van de inhoud van de door partijen overgelegde producties, kan in dit kort geding van de volgende feiten worden uitgegaan.

2.1

Van den Noort is werkzaam als historisch onderzoeker, cartograaf en geograaf. Daarnaast maakt hij deel uit van het comité Rotte-Dam. Ten behoeve van dit comité heeft Van den Noort in 2006 een kaartje getekend getiteld "Rotterdam anno 2006" (hierna: het kaartje). Dit kaartje geeft een deel van Rotterdam anno 2006 weer met daarin getekend de dam die omstreeks 1270 in de Rotte is gelegd en de (vroegere) loop van de Rotte door Rotterdam.

2.2

Tijdens een vergadering van de gemeenteraadscommissie Fysiek Infrastructuur, Buitenruimte en Sport op 6 februari 2008 heeft Van den Noort namens het comité Rotte-Dam een presentatie gegeven. Ten behoeve van deze presentatie heeft het comité Rotte-Dam een notitie opgesteld met daarin opgenomen het kaartje.

2.3

In juni 2008 heeft de gemeente Okra opdracht gegeven tot het opstellen van de (concept)nota 'Groene Rotte, Programma van Eisen'. Okra heeft in de conceptnota van 12 december 2008 een door Van den Noort vervaardigd kaartje opgenomen dat nagenoeg identiek is aan het kaartje als bedoeld in 2.1.

2.4

De brief van Van den Noort aan Okra d.d. 13 januari 2009 luidt voor zover van belang:

"(...)

In een door OKRA vervaardigde nota getiteld 'Groene Rotte, Programma van eisen, 12 december 2008' trof ik op bladzij 7 een kaartje van mijn hand. Ik heb Okra geen toestemming voor publicatie gegeven en breng u daarom het kaartje in rekening alsmede een boete voor het zonder toestemming publiceren van auteursrechtelijk beschermd materiaal.

(...)"

Van den Noort heeft Okra een bedrag van € 300,-- voor het gebruik van het kaartje in rekening gebracht en een bedrag van € 300,-- als boete voor het publiceren van het kaartje zonder toestemming, derhalve in totaal een bedrag van € 600,--.

2.5

De door Okra opgestelde nota 'Groene Rotte' d.d. 22 januari 2009 bevat geen afbeelding van het kaartje of een kaartje dat nagenoeg identiek is aan het kaartje.

2.6

De brief van Okra aan Van den Noort d.d. 3 februari 2009 luidt voor zover van belang:

"(...) Het betreft, zoals u weet een intern document van de gemeente, aangeleverd in vijf exemplaren. Voor de financiële afwikkeling is (...) van Gemeente Rotterdam verantwoordelijk. (...) Uiteraard onze excuses voor de rommelige afwikkeling omtrent het opnemen van uw illustratie. Het is nooit de bedoeling geweest om illustraties op niet verantwoorde wijze op te nemen.

Voor de goede orde verzoek ik uw factuur in te trekken (door ons een creditnota te sturen) en een nieuwe factuur (...) aan gemeente Rotterdam te richten. (...)"

2.7

De e-mail van dhr. Stenhuijs van de gemeente aan Van den Noort d.d. 25 maart 2009 luidt voor zover van belang:

"(...) Ik heb ook in ons telefoongesprek aangegeven dat op het moment dat wij formeel een factuur van jou ontvangen wij hierop officieel zullen reageren. Tot die tijd kan en zal ik/de gemeente dan ook niet officieel reageren. (...) ik kan niet op voorhand toezeggen dat de gemeente die factuur ook daadwerkelijk zal betalen (...)".

2.8

Bij brief van 6 april 2009 heeft mr. Driessen Okra namens Van den Noort verzocht om te bevestigen dat Okra de inbreuk op het auteursrecht van Van den Noort op het kaartje heeft gestaakt en gestaakt zal houden. Hierop heeft Okra bij brief van 8 april 2009 geantwoord dat zij iedere aansprakelijkheid afwijst en dat Van den Noort zich dient te wenden tot de gemeente.

2.9

Een kopie van de brief van 6 april 2009 aan Okra heeft mr. Driessen aan de gemeente gestuurd. Hierop heeft de gemeente verzocht om toezending van de factuur.

2.10

Op 30 juni 2009 heeft Okra een verklaring ondertekend waarin zij verklaart dat zij zich, op straffe van een direct opeisbare boete van € 2.500,--, zal onthouden van iedere verveelvoudiging en/of openbaarmaking van het kaartje.

3 **Het geschil**

3.1

Van den Noort vordert dat de voorzieningenrechter bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, Okra en de gemeente elk afzonderlijk beveelt:

- 1) om iedere inbreuk op de auteursrechten van Van den Noort betreffende het kaartje te staken en gestaakt te houden;
 - 2) om opgave te doen van de totale hoeveelheid inbreukmakende nota's die door of namens Okra en de gemeente zijn verspreid, waarbij de gemeente eveneens opgave dient te doen van het totale aantal individuele bezoekers van de website van de gemeente dat (de pagina met) de nota met het kaartje geraadpleegd dan wel gedownload heeft;
- een en ander op straffe van verbeurte van een dwangsom.

Daarnaast vordert Van den Noort veroordeling van Okra en de gemeente elk afzonderlijk tot betaling van € 10.000,-- als voorschot op de vergoeding van de door hem geleden schade, vermeerderd met rente en de volledige proceskosten als bedoeld in art. 1019h Rv en met de bepaling dat Van den Noort op grond van art. 1019i Rv de bodemprocedure binnen 6 maanden na dit vonnis aanhangig dient te maken.

3.2

Van den Noort grondt haar vorderingen op de stelling dat Okra en de gemeente het kaartje zonder zijn toestemming hebben gebruikt. Daarmee hebben zij inbreuk gemaakt op zijn auteursrechten op het kaartje. Door deze inbreuk lijdt Van den Noort schade. Deze schade bestaat uit omzetschade en reputatieschade. De nota waarin het kaartje is opgenomen bevat namelijk historische onjuistheden.

3.3

Okra concludeert tot afwijzing van de vorderingen van Van den Noort. Zij stelt hiertoe dat zij het kaartje op verzoek van de gemeente in december 2008 heeft opgenomen in de door de gemeente opgestelde nota.

Toen zij in januari 2009 de brief van Van den Noort ontving, heeft zij per omgaande maatregelen getroffen om verder gebruik van het kaartje te voorkomen. Bovendien heeft zij op 30 juni 2009 geheel vrijwillig nog een onthoudingsverklaring getekend.

Voorts stelt Okra dat de opname van het kaartje in de nota als rechtmatig citaat is aan te merken, waarvoor geen toestemming vereist is. Het kaartje is openbaar gemaakt op de website van Van den Noort en Van den Noort heeft geen voorbehoud gemaakt bij (verder) gebruik van dat kaartje. Bovendien was het gebruik van het kaartje in de nota functioneel en is de bron vermeld op het kaartje

3.4

De gemeente concludeert eveneens tot afwijzing van de vorderingen van Van den Noort. Zij stelt hiertoe dat een nieuwe versie van de nota is opgesteld zonder het kaartje en dat deze versie ook beschikbaar is via de website. De versie van 12 december 2008 is van de website verwijderd. De gemeente heeft Van den Noort verzocht haar een factuur te sturen voor het gebruik van het kaartje, maar zij heeft nooit een factuur ontvangen.

De gemeente stelt voorts dat het auteursrecht van Van den Noort op het kaartje is uitgeput. Bovendien is het gebruik van het kaartje door de gemeente aan te merken als opneming van een citaat uit een rechtmatig openbaar gemaakt werk. Daarnaast geldt nog dat er geen sprake van inbreuk is, omdat het kaartje door (of vanwege) de openbare macht, in dit geval de gemeente, openbaar is gemaakt en Van den Noort geen voorbehoud op zijn auteursrecht heeft gemaakt.

3.5

Voor zover nodig zal op hetgeen partijen overigens over en weer hebben aangevoerd bij de verdere beoordeling worden ingegaan.

4 De beoordeling

4.1

Okra en de gemeente hebben het spoedeisend belang van Van den Noort bij zijn vordering tot het staken en gestaakt houden van iedere inbreuk op de auteursrechten van Van den Noort bestreden. Ter zake wordt het volgende overwogen.

4.2

Van den Noort heeft ter zitting erkend dat het kaartje thans niet meer op de website van de gemeente en niet meer in de nota's te zien is. Bovendien heeft Okra op 30 juni 2009 verklaard zich te zullen onthouden van iedere verveelvoudiging en /of openbaarmaking van het kaartje, op straffe van verbeurte van een direct opeisbare boete van € 2.500,--.

In het licht van het voorgaande is voorshands onvoldoende aannemelijk dat (verdere) inbreuk op het auteursrecht van Van den Noort op het kaartje dreigt, zodat Van den Noort vooralsnog geen belang heeft bij het treffen van een onverwijlde voorziening. De omstandigheid dat ten tijde van het uitbrengen van de dagvaarding en de aanvankelijk bepaalde mondelinge behandeling van dit kort geding het kaartje nog wel op internet te vinden was, doet daaraan niet af. De vraag of Van den Noort in kort geding voldoende spoedeisend belang heeft bij de gevraagde voorziening dient immers te worden beoordeeld naar de toestand ten tijde van de uitspraak (NJ 2003, 78), dus naar de toestand van heden.

4.3

Naast een inbreukverbod met veroordeling tot betaling van dwangsommen en proceskosten, heeft Van den Noort enkele nevenvorderingen ingesteld (de vordering tot het doen van opgave van de totale hoeveelheid inbreukmakende nota's en het totale aantal individuele bezoekers van de pagina van de website van de gemeente met het kaartje en de vordering tot betaling van een voorschot op schadevergoeding). Van den Noort heeft niet gesteld dat hij (specifiek) spoedeisend belang heeft bij toewijzing van die nevenvorderingen. Reeds op grond hiervan komen deze vorderingen niet voor toewijzing in aanmerking. Het bovenstaande geldt temeer voor de vordering tot betaling van een voorschot op schadevergoeding, nu met betrekking tot een veroordeling tot betaling van een geldsom in kort geding terughoudendheid op zijn plaats is en verzwaarde motiveringseisen met betrekking tot het spoedeisend belang gelden. De enkele stelling dat Van den Noort door de inbreuk van Okra en de gemeente inkomsten is misgelopen en reputatieschade heeft geleden, levert geen spoedeisend belang bij de vordering tot betaling van een voorschot op schadevergoeding op.

4.4

Op grond van het voorgaande zullen de vorderingen van Van den Noort wegens een gebrek aan spoedeisend belang worden afgewezen. Nu de voorzieningenrechter geen voorlopige voorziening treft, ligt ook de vordering tot het vaststellen van de termijn waarbinnen de bodemprocedure aanhangig moet worden gemaakt voor afwijzing gereed.

4.5

Hoewel de vorderingen van Van den Noort worden afgewezen, ziet de voorzieningenrechter aanleiding de proceskosten te compenseren. Aan de ene kant is tussen partijen niet in geschil dat Okra en de gemeente inbreuk hebben gemaakt op het auteursrecht van Van den Noort op het kaartje. Daar komt bij dat eerst na dagvaarding en na de aanvankelijke bepaalde mondelinge behandeling van dit kort geding voor Van den Noort voldoende duidelijk is geworden dat de inbreuk is gestaakt door aanpassing van de website door de gemeente en door het ondertekenen van de onthoudingsverklaring door Okra. Aan de andere kant heeft Van den Noort naar voorlopig oordeel onvoldoende geprobeerd het onderhavige geschil in der minne op te lossen. In plaats van, zoals door de gemeente verzocht, een factuur naar de gemeente te sturen, heeft Van den Noort zich gewend tot zijn advocaat, als gevolg waarvan de proceskosten voor alle partijen uiteindelijk fors zijn opgelopen.

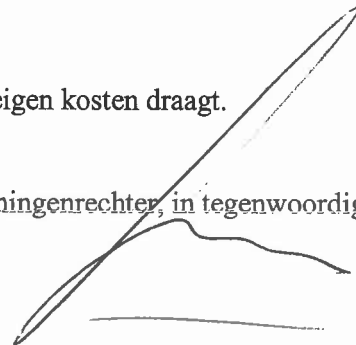
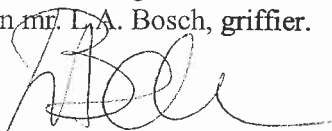
5 De beslissing

De voorzieningenrechter,

wijst de vorderingen af;

compenseert de proceskosten aldus, dat iedere partij de eigen kosten draagt.

Dit vonnis is gewezen door mr. A.F.L. Geerdes, voorzieningenrechter, in tegenwoordigheid van mr. L.A. Bosch, griffier.

Uitgesproken in het openbaar.
2083/676